

نگاهی به نمایشگاه نقاشی «شام تاریک» در گالری آ

وحشت از طبیعت تاریک

علیرضا بخشی استوار

عنوان کار قوام یافته در برابر چشم ما قرار می‌گیرد حاصل نوعی لحظه‌نگاری مداوم از یک محیط، فضا و یا موقعیت مشخص است. نخستین مسئله قابل توجه در آثار او انتخاب زمان شب برای خلق این آثار است. در شب به دلیل نبود میزان کافی نور از تصاویر، اغلب شیخی پیداست. در واقع به نظر می‌رسد در فضای تاریک شب آن چه که در برابر چشم ما قرار می‌گیرد سایه‌ای مبهم است از آن چه در واقعیت وجود دارد. در طبیعت به دلیل پیچیدگی‌های فرمی که وجود دارد این مسئله تشدید می‌شود و خطاهای دیداری به بالاترین سطح خود می‌رسد. او با به تصویر کشیدن این موقعیت

که همزمان راز آلودگی و راز آمیزی بسیاری هم دارد وحشت نهفته در متن واقعی خلق اثر راه درون اثر انتقال داده است. از سویی هنرمند از پوشیدگی، حجاب، ترس و راز آلودگی طبیعت استفاده موثری کرده است تا احساس خود را انتقال بدهد. احساسی که رابطه پیوسته‌ای با زندگی ما در این روزها دارد. سکوت، تاریکی، عدم شفافیت و راز آلودگی این فضاها همگی در خدمت درک آن روحی است که در جریان جهان رخداد محور امروز رسوخ کرده است. بازگشت به طبیعت در آثار نظری اگر چه هنوز حفظ شده است اما خالی از هر گونه توقع و خواستی است که انسان شهرزده امروز از طبیعت دارد. تصاویر او

آرامش دهنده و رهایی بخش نیستند و ترس جاری در آن از لذت تماشای طبیعت کاسته است. اما اگر از تحلیل محتوایی این آثار بگذریم آثار نظری را باید در ادامه یک نگرش جدید به طبیعت دانست که مدتی است در میان هنرمندان جریان پیدا کرده است. به دلیل نوع زندگی سخت و درگیر انسان امروز در شهر نوعی میل (گاهی نوستالژیک) بازگشت به طبیعت در او شکل گرفته است. بازگشت به ساحت زندگی پیشامدرن که در آن اساس زیست انسانی رابطه مستقیمی با اتفاق‌های طبیعی دارد و نه رخدادهایی که به واسطه تکنولوژی به وجود آمده و

تحمل و کنترل آن از ید قدرت انسان خارج است. نظری به نظر می‌رسد این نگاه بازگشت به طبیعت را به بوته نقد گرفته است. اگر چه زیبایی شب در طبیعت خود جزئی از حظی است که انسان مایل است با حضور در طبیعت از آن بهره ببرد اما آن نامکشوف بودن طبیعت در شب، امر و امکانی همه گیر برای لذت بردن از حضور در طبیعت نیست. البته عنوان این نمایشگاه هم در جهت دهی به ذهن مخاطب بی تاثیر نیست. «شام تاریک» در زبان فارسی وجهی استعاری دارد و معمولاً در مواقعی استفاده می‌شود که گوینده آن می‌خواهد از یک خفقان یا یک وضعیت معلق و مبهم و با از یک اتفاق یا رخداد تلخ صحبت کند.

از این منظر حتی می‌توان گفت موضوع یا ایده هنرمند و پرداختن به سوژه طبیعت در شب خود به شاعرانگی تصاویر هنرمند افزوده است. او انگار با انتخاب تکنیک و فضای طبیعت در آثارش در پی انتقال مفهوم ذهنی خود در یک قالب شاعرانه است. عدم حضور انسان در دل این فضا از سوی دیگر، فضای آثار او را به سمت نوعی شریط پسانسانی می‌برد. این تفسیر البته می‌تواند تفسیری باشد که از لایه‌های بسیار زیرین اثر هنرمند به ذهن متبادر می‌شود. موفقیت نظری در ایجاد این فضای پر تفسیر، جدای از ایده و موضوع، بیشتر به واسطه اجرای تمیز و دقیق او رقم خورده است. جزئیاتی که او در تصویر می‌دهد نه زیاد است و نه کم. او اندازه قرار دادن جزئیات در اثرش را

در کل آثار سارا نظری اگر چه به لحاظ شکل و تکنیک کاربردی به نظر نمی‌آید؛ اما خوانش اواز طبیعت و شب؛ خوانشی است متفکرانه که رابطه‌ای تنگاتنگ با شکل و ایده هنرمند دارد

به خوبی درک کرده است و از امکانات سوژه خود متناسب با زمانی که برای نقاشی‌اش انتخاب کرده، به خوبی بهره برده است. او همزمان که فضای تقریباً آشنایی را برای ما ترسیم می‌کند به واسطه انتخاب زاویه دیدهای متنوع حس مکانی دقیق تری را دریافت و به مخاطب خود منتقل می‌کند. به واسطه زاویه دیدهای عکاسانه‌ای که نظری در هر کدام از این قاب‌ها ارائه می‌دهد انگار ما را با یک داستان پاروایت بیننده‌ای می‌تواند در آن حضور پیدا کند و به واسطه تجربه‌های خود روایت داستان خود را در آن خوانش کند. در کل آثار او اگر چه به لحاظ شکل و تکنیک کاربردی به نظر نمی‌آید؛ اما خوانشی که او از طبیعت و شب دارد خوانشی است متفکرانه که رابطه‌ای تنگاتنگ با شکل و ایده هنرمند دارد. در واقع تنیدگی نقطه نظر، ایده، تکنیک و در نهایت کلیت اثر هنرمند آن نکته‌ای است که به خوبی در آثارش قابل رویت است و از این منظر آثار سارا نظری تماشایی است. گفتنی است امروز (۱۵ مهرماه) آخرین روز نمایش آثار این هنرمند در گالری «آ» است.

بوم خبر

بر پایی «رنگ صلح» در موزه قصر

توسعه ایرانی / سپیده کلارستانی - نمایشگاهی از آثار هنرمندان حوزه تجسمی با عنوان «رنگ صلح» نیمه آبان امسال در موزه قصر تهران برگزار می‌شود. این نمایشگاه در رشته‌های نقاشی، تصویرسازی، عکاسی، کاریکاتور، حجم، نقاشی‌سیخت و کاشی معرق میزبان آثار هنرمندان از سراسر کشور خواهد بود. هلیا سلمانی کیوریتور و برگزار کننده این رویداد هنری در ارتباط با اهداف نمایشگاه به «توسعه ایرانی» گفت: «همان طور که می‌دانید شرایط جنگ زده جهان اطرافمان از یک سو و سیاه‌نمایی برخی کشورهای در جنگ طلب نشان دادن ملت ایران از سوی دیگر، موجب شده تا لزوم نمایش تصویر واقع بینانه‌ای از روحیه صلح طلبانه مردم و هنرمندان ایرانی بیش از پیش احساس شود. ضمن اینکه به تصویر کشیدن صلح برای فردی مثل من که آسیب دیده جنگ تحمیلی هستم و پدرم پیش از مرگ سال‌ها با تبعات جنگ و جانبازی دست و پنجه نرم می‌کرد دغدغه‌ای همیشگی است». این مدرس دانشگاه با بیان اینکه برای این نیت به این هدف آثار هنرمندان جوان و پیشکسوت هنرهای تجسمی ایران را در کنار همدیگر به نمایش عمومی می‌گذاریم، افزود: «در این نمایشگاه آثار استادانی چون زنده یاد منوچهر درفشه، قباد شیوا، نصرالله افجه‌ای، اکبر نیکان پور، امیر کشمیری، عماد صالحی و هنرمندان دیگری چون دارپوش زاهدی، محمد پنهانی، سپیده فرامرزی و عیسی چولاندیم به نمایش گذاشته می‌شود و در بخش‌های دیگر هم طی یک فراخوان سراسری از هنرمندان جوان دعوت کردیم برای شرکت در نمایشگاه در دو بخش موضوعی صلح و آزاد آثارشان را برای ما ارسال کنند تا همگونی و هم‌نمایی خوبی تحت عنوان رنگ صلح در میان هنرمندان تجسمی رقم بزنیم». گفتنی است نیما نوربخش مشاور هنری این نمایشگاه است و طراحی فراخوان و پوستر آن هم توسط یاشار درفشه انجام گرفته است.

نمایش آثار جعلی در موزه لودویگ

یک موزه آلمانی پس از آنکه دریافت که بسیاری از نقاشی‌های آوانگارد روسی آن‌ها اصل نیستند نمایشگاه جدیدی از این آثار را علی‌رغم اعتراض گالری فروشنده برخی از آثار هنری، افتتاح کرد تا در اقدامی بی‌سابقه در عرصه هنر آثار اصل و جعلی را همزمان به نمایش بگذارد. به گزارش هنر آنلاین معمولاً موزه‌ها درباره آثار جعلی خود تبلیغات نمی‌کنند تا کلیت آثار مجموعه‌شان را زیر سؤال نبرند. اما موزه لودویگ در کلن آلمان در نمایشگاه جدید خود تابوشکنی کرده و آثار جعلی و گران قیمت خود را در معرض دید عموم قرار داده است. این موزه روز ۲۶ سپتامبر نمایشگاه «آوانگارد روسی در موزه لودویگ: اصلی و جعلی» را افتتاح کرد که همه نقاشی‌های آن به ظاهر توسط هنرمندان بزرگ جنبش رادیکال و آوانگارد روس در اوایل قرن ۲۰ ترسیم شده‌اند. حالا متخصصان و محققان این موزه با بررسی و تجربه و تحلیل ۱۰۰ نقاشی این مجموعه اظهار داشته‌اند که از ۴۹ نقاشی بررسی شده، تاکنون ۲۲ مورد اثر جعلی به دست آورده‌اند. اگر چه این محققان از توصیف این آثار با عنوان «جعل» پرهیز کرده‌اند زیرا از نظر حقوقی، این کلمه به معنی «قصود فریب» است که فقط با بررسی کامل آثار اثبات می‌شود. اما هفته گذشته دادگاه منطقه‌ای کلن با اجازه افتتاح این نمایشگاه و انجام تحقیقات گامی بزرگ برای مبارزه با جعل آثار هنری در دنیا پر داشته است.

نظری بر نمایشگاه امیر جدیدی با عنوان «نور / اثر تاریکی» مواجهه دراماتیک با طبیعت بی جان

بهروز فائقیان

توضیح می‌دهد که چگونه نور خود را بر تاریکی، بر کشیده است. طبیعت بی جان به عنوان یک قالب دیداری تثبیت شده تاریخ هنر، زمینه قدرتمندی برای کارگر دانی عناصر دیداری است. هنرمند در این مجموعه به این ظرفیت‌ها توجه ویژه‌ای دارد و در حقیقت بر این امکان ذاتی طبیعت بی جان تاکید می‌گذارد. شاید این خصلت عمومی طبیعت بی جان‌ها است که شکل‌هایی از روایت‌گری از خود بروز می‌دهند. اشیا و عناصر طبیعت بی جان‌ها، در فضای محدود و به دقت انتخاب شده در هر حال روابطی داستان گونه را به نمایش می‌گذارند یا دست کم توضیحی درباره صحنه‌ای که شکل گرفته ارائه می‌کنند. امیر جدیدی هم در ترکیب بندی و چیدمان عناصر نقاشی‌هایش

به این کارکرد توجهی ویژه نشان می‌دهد. او متوجه است که طبیعت بی جان بیشترین امکان مداخله هنرمند در واقعیت‌معینیت موضوع نقاشی را در خود دارد. خیلی بیشتر از مداخله‌هایی که هنرمند می‌تواند در مواجهه با چشم‌اندازها و پرتو‌ها صورت دهد. این امکان بی‌حد و حصر کارگر دانی و چیدمان صحنه

مهمان هفته: اکبر نیکان پور

نیما نوربخش

پیرمرد خوشتیپی که از مفاخر هنرهای تجسمی ایران است. اگر از هنر و دانش نقاشی سر در نیاوردید و او را نشناسید و فقط آثارش را ببینید احتمالاً پی نمی‌برید که خالق این آثار مردی است که در آستانه ۶۵ سالگی این چنین کودک درون جذاب و فعالی دارد. اکبر نیکان پور همان کسی است که خاطر ساز نسل دهه ۶۰ و ۷۰ ایران است و به احتمال فراوان همه ما کتاب‌ها و مجلاتی که او نقاشی و تصویرسازی کرده را در دوران کودکی ورق زده‌ایم و حظ

کرده‌ایم. او با چیرگی و تکیه بر شاخص‌های زیبایی‌شناختی توانسته زبان جهانی نقاشی را با لهجه صمیمی خودش به تصویر بکشد.

نیکان پور که دکترای افتخاری و نشان درجه یک هنری را در سال ۱۳۸۲ به پاس یک عمر فعالیت هنری دریافت داشته حالا سال‌هاست که به تدریس در دانشگاه‌ها روی آورده و در کارنامه‌اش، داوری

ده‌ها نمایشگاه داخلی و بین‌المللی و صدالبته تالیف کتاب‌های مختلفی در زمینه تصویرگری به چشم می‌خورد. در باره او همین بس که بدانید فارغ از همه عمر و فقط طی دهه ۹۰، برنده چندین دیپلم افتخار از بی‌ینال‌های جهانی لاتیون فرانسه، کاتالونیای اسپانیا، بولونیای ایتالیا و تعدادی دیگر بوده است.

